

25
YEARS
XPONIA

engagement • προσφορά • commitment

Information • Bilan • Perspectives
Édition spéciale pour l'Assemblée Générale

Ενημέρωση • Απολογισμός • Προοπτική
Ειδική έκδοση για τη Γενική Συνέλευση

Information • Review • Outlook
Special Edition for the General Assembly

AUGUST 2026

friendsofparos.com

Dans les
pages
du Bulletin
Les éditoriaux
du dernier
numéro

**Les Amis
de Paros et
Antiparos :
25 ans
d'engagement**

Georges Vlandas
Président

Tassos Zacharas
Secrétaire Général

Maroussio Boura
Vice-président

Nicolas Stephanou
Vice-président

L'association des **Amis de Paros et Antiparos** a été créée il y a vingt-cinq ans par onze personnes venues d'horizons divers. Certaines résidaient à Paros – à Naoussa, Parikia ou Kostos –, tandis que d'autres vivaient à Athènes, Paris ou Bruxelles. Les noms des onze fondateurs figurent dans notre Bulletin ainsi que sur notre site internet.

Tous partageaient une même volonté d'agir ensemble et de coopérer. Cette démarche répondait à une double aspiration. D'une part, les habitants permanents de Paros voyaient d'un œil favorable la présence de résidents occasionnels mais fidèles à l'île, dont l'ouverture sur d'autres réalités pouvait constituer un enrichissement et une source d'opportunités. D'autre part, ces habitants extérieurs avaient en quelque sorte adopté Paros et souhaitaient contribuer à son développement tout en préservant son identité cycladique et sa singularité.

Le logo de l'association, conçu par l'artiste Stelios Ghikas à la demande de son premier président, Vlassys Sfyroeras, illustre parfaitement cette ambition. Il représente un « π » (pi) élevé à la puissance n, symbole de plusieurs mots grecques commençant par cette lettre : Paros, environnement, culture, citoyen et cité. Ce logo exprime clairement les domaines d'action et réflexions de l'association.

Parmi ses premières initiatives emblématiques figure l'organisation de cérémonies honorant des personnes et des associations engagées bénévolement au service de la communauté. La liste com-

plète de ces distinctions est disponible sur notre site internet.

Citons néanmoins la toute première cérémonie, consacrée à Antonis Popolanos, récompensé pour sa contribution, aux côtés de Manolis Moraïtis, à l'obtention de l'appellation d'origine contrôlée des vins de Paros. Cette reconnaissance a favorisé le développement de la viticulture locale, contribué à la préservation du paysage de l'île grâce à l'entretien des vignobles et encouragé un modèle de développement durable.

Cette première cérémonie s'est déroulée à l'hôtel Lefkes Village de Yorgos Pittas, qui devint pendant un temps le quartier général de l'association, après l'atelier Yria de Kostos. L'intérêt des Amis pour la viticulture ne s'est jamais démenti. Ainsi, à l'été 2025, notre association a consacré à l'hôtel Swiss Home de Naoussa un dîner-débat à l'ensemble des producteurs de vin de Paros et à l'importance de leur activité pour l'île (voir Bulletin n° 30). À la suite de cette rencontre, Yorgos Pittas a publié un ouvrage bilingue consacré au vignoble de Paros, dans le cadre de la collection « Les Amis de Paros et Antiparos ». Le livre a été présenté le 18 juillet dernier au théâtre de Lefkes, en collaboration avec l'association culturelle de ce village, ancienne capitale de l'île.

Il serait difficile de retracer ici l'ensemble des réflexions et réalisations de notre association et de rendre hommage à tous ceux qui l'animent depuis vingt-cinq ans. Mentionnons toutefois l'importance de son activité éditoriale, souvent trilingue.

Celle-ci s'articule autour du Bulletin électronique et du site internet, animés par Nicolas Stephanou, du Bulletin imprimé semestriel coordonné par Merina Matheopoulou, ainsi que de la collection de livres « Les Amis de Paros et Antiparos », qui compte déjà six ouvrages. Cette collection est dirigée par un comité composé de Yorgos Vlandas, Tassos Zacharas, Merina Matheopoulou et Sotiris Koutsiaftis. Grâce à ces publications, l'association contribue activement au débat public et à la diffusion de ses idées et de ses actions.

Depuis sa création, l'association entretient également d'excellentes relations avec les autorités locales, quelles que soient leurs orientations politiques. Cette coopération s'est notamment développée avec Anna Kagani, responsable des activités culturelles de la municipalité et membre de notre association. Ainsi des manifestations culturelles sont organisées conjointement avec la mairie, qui a par ailleurs participé à toutes les cérémonies de distinction organisées depuis notre fondation.

Nous souhaitons également rappeler le soutien financier apporté par notre association, grâce à la générosité de ses donateurs, aux fouilles archéologiques de Despotiko, l'îlot situé au sud d'Antiparos, qui ont permis la mise au jour et la valorisation du sanctuaire antique d'Apollon.

Un autre trait caractéristique de notre action est la qualité de nos relations avec les nombreuses associations de Paros ainsi qu'avec le Mouvement des citoyens.

Ensemble, nous œuvrons en faveur d'un tourisme durable, respectueux du patrimoine naturel et culturel de l'île, et nous nous mobilisons contre les excès de la sur-construction.

Dans cet esprit de coopération, six associations de l'île, dont les Amis de Paros et Antiparos, Archilochos, l'Institut archéologique de Paros, l'Association des hôteliers de Paros et l'Association de Marathi, ont créé une structure à but non lucratif destinée à promouvoir la restauration et l'ouverture au public des anciennes carrières de marbre de Marathi, à travers la création d'un parc culturel et archéologique.

Pour conclure, nous souhaitons remercier chaleureusement nos 170 membres à jour de leur cotisation, les 18 membres de notre conseil d'administration ainsi que nos mécènes et crowd funders. Grâce à leur engagement et à leur générosité, notre aventure humaine continue de se développer et de prospérer. Leur soutien a permis la réalisation de nombreuses actions, notamment les fouilles et la reconstitution de pièces archéologiques, les expositions d'artistes, ainsi que la publication de certains ouvrages.

Nous aurons le plaisir de vous retrouver lors de notre cérémonie annuelle qui se tiendra le 1er août 2026 à 19 h 30, à Marpissa, à la « Plateia tou Christou », où nous célébrerons ensemble les vingt-cinq années d'existence de notre association.

Assemblée
générale des Amis
de Paros
et Antiparos :
28 août 2026,
10.00 Nireas,
Naoussa, Paros

Bilan & Perspectives

Comme tous les ans, l'assemblée générale du mois d'Août des Amis fait le point sur l'année écoulée et fournit au Conseil d'Administration des indications sur les actions à mener pour l'année à venir. Veuillez trouver ci-dessous des éléments pour alimenter nos débats.

Un contexte nouveau

Cette assemblée a lieu cette année dans un contexte particulier où les problèmes connus de l'île s'exacerbent du fait du surtourisme et de la surconstruction, tant au niveau de la gestion de l'eau, du traitement des déchets, de la circulation, etc. L'incendie de cet été, par sa gravité, a constitué le point culminant de cette situation et a servi de révélateur, favorisant une accélération des prises de conscience au sein d'une population élargie.

Ainsi, préserver l'identité cycladique de l'île, respecter l'environnement et favoriser un tourisme et un développement durables, raisons pour lesquelles les Amis de Paros ont été créés il y a 25 ans, sont

partagées par un nombre croissant de citoyens.

Fait nouveau, cette prise de conscience n'est pas l'apanage des seuls jeunes habitants, mais concerne aussi d'autres segments de la société de Paros, par exemple des professionnels du tourisme qui comprennent de plus en plus qu'un développement non maîtrisé, anarchique, favorisant à outrance les activités marchandes qui réduisent les biens communs, est nuisible à leurs propres activités économiques. Un nouveau contexte émerge qui justifie notre activité.

2026 : une activité intense

L'année écoulée a été riche en activités (cf. Bulletins 30 et 31). Au cours de ses activités, notre association a été en contact avec environ 1 600 personnes qui ont pu connaître notre existence et nos propositions. Les Bulletins 30 et 31 ont été distribués à plus de 3 000 exemplaires. Nos 10 Bulletins électroniques

2026 : Une Activité Intense

ont été adressés à environ 6 000 personnes. Plusieurs centaines de livres de la collection « Les Amis de Paros et Antiparos » ont été vendus. Enfin, le site web de l'association est régulièrement consulté et fournit des indications précieuses sur nos activités présentes et passées.

Environ 125 personnes ont payé leurs cotisations. Mises à part les donations pour la restauration du site archéologique de Despotikó, nous avons reçu pour l'instant 7 500 euros supplémentaires, qui s'ajoutent aux 14 000 € perçus à la fin de l'année dernière et qui ont également permis de financer des activités menées cette année. Nous avons aussi récolté plusieurs milliers d'euros pour aider au financement d'un procès contre des constructions qui nous paraissaient illégales et de la reconstitution de 3 am-

phores antiques. L'assemblée générale de fin d'année permettra d'établir une image précise de l'exécution budgétaire. Ceci étant dit, nous remercions chaleureusement tous les donateurs et nous garantissons le bon usage de leurs contributions:

Plus important encore, les Amis ont participé non seulement à des activités culturelles illustrant en pratique des aspects d'un tourisme durable, mais surtout activement au mouvement citoyen, en collaboration avec plusieurs associations, voire avec les collectivités territoriales. Cette collaboration s'est aussi poursuivie avec les 5 associations qui ont créé l'organisme chargé de la promotion d'un parc archéologique à Marathi, lieu d'implantation des anciennes carrières de marbre.

2026/2027 : poursuivre et amplifier nos activités

1) La poursuite de notre activité éditoriale et culturelle est l'une des raisons de la création de notre association.

Cela permet de faire connaître notre association, de favoriser de nouvelles adhésions, d'illustrer les contours d'un tourisme durable et surtout d'animer le débat public.

2) Concentrer nos actions légales sur un ou deux cas emblématiques susceptibles d'avoir un réel impact sur l'île tout entière.

3) Mettre en place une enquête sur la base d'un questionnaire consultatif ouvert, afin de saisir le pouls et les préoccupations d'un maximum de personnes portant un réel intérêt à l'avenir des îles de Paros et Antiparos.

4) Enfin, la coopération avec les différentes associations pour faire face aux nombreux problèmes et promouvoir des solutions doit se poursuivre et s'amplifier. L'unité de la société civile est le gage de la réussite de ses actions. L'unité doit se construire autour d'objectifs concrets communs, afin de garantir une visibilité égale entre les associations. Si l'unité est nécessaire, elle n'en constitue pas l'objectif en soi. Les Amis de Paros et d'Antiparos agiront en collaboration avec les associations qui partagent des valeurs et des objectifs communs

Το editorial του τελευταίου τεύχους

Φίλοι Πάρου και Αντιπάρου : 25 Χρόνια Προσφοράς

Γιώργος Βλαντάς
Πρόεδρος

Τάσος Ζαχαράς
Γραμματέας

Μαρουσώ Μπούρα
Αντιπρόεδρος

Νικόλας Στεφάνου
Αντιπρόεδρος

Ο σύλλογος «Οι Φίλοι της Πάρου και της Αντιπάρου» ιδρύθηκε πριν από είκοσι πέντε χρόνια από έντεκα άτομα με διαφορετικές καταβολές. Πολλοί ζούσαν στην Πάρο, στη Νάουσα, την Παροικιά ή τον Κώστο, ενώ άλλοι διέμεναν στην Αθήνα, το Παρίσι ή τις Βρυξέλλες. Τα ονόματα των έντεκα ιδρυτών αναφέρονται στο Δελτίο μας καθώς και στην ιστοσελίδα μας.

Όμως όλοι μοιράζονταν την ίδια επιθυμία για κοινή δράση και προσφορά. Αυτή η προσέγγιση ανταποκρινόταν σε μια διπλή επιδίωξη. Από τη μία πλευρά, οι μόνιμοι κάτοικοι της Πάρου έβλεπαν με

θετικό μάτι την παρουσία αυτών των εποχιακών αλλά πιστών κατοίκων του νησιού, οι οποίοι προερχόμενοι από διαφορετικές κοινωνίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν πηγή μεταφοράς νέων ιδεών και δημιουργίας ευκαιριών. Από την άλλη πλευρά, αυτοί οι «εξωτερικοί» κάτοικοι είχαν κατά κάποιο τρόπο υιοθετήσει την Πάρο και επιθυμούσαν να συμβάλουν στην ανάπτυξή της, διατηρώντας παράλληλα την κυκλαδίτικη ταυτότητα και τη μοναδικότητά της.

Ο λογότυπος του συλλόγου, σχεδιασμένος από τον καλλιτέχνη Στέλιο Γκίκα κατόπιν αιτήματος του πρώτου μας προέδρου

Βλάση Σφυρόερα, αποτυπώνει τέλεια αυτή τη φιλοδοξία. Αντιπροσωπεύει ένα «π» υψωμένο στη δύναμη η, σύμβολο πολλών ελληνικών λέξεων που ξεκινούν από αυτό το γράμμα: Πάρος, Περιβάλλον, Πολιτισμός, Πολίτης και Πολιτεία. Αυτός το λογότυπο εκφράζει ξεκάθαρα τα πεδία δράσης και τους σκοπούς του συλλόγου.

Μεταξύ των πρώτων εμβληματικών πρωτοβουλιών του είναι η διοργάνωση τελετών βράβευσης προσώπων και συλλόγων που έχουν προσφέρει εθελοντικά πολλά στην τοπική κοινωνία. Ο πλήρης κατάλογος αυτών των διακρίσεων είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα μας. Ας αναφέρουμε ωστόσο την πρώτη κιόλας τελετή, η οποία ήταν αφιερωμένη στον Αντώνη Ποπολάνο, ο οποίος βραβεύτηκε για τη συμβολή του, μαζί με τον Μανώλη Μωραΐτη, για την απόκτηση της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) για τα κρασιά της Πάρου. Αυτή η αναγνώριση ενθάρρυνε την ανάπτυξη της τοπικής αμπελουργίας, συνέβαλε στη διατήρηση του τοπίου του νησιού χάρη στη φροντίδα των αμπελώνων και προώθησε ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτή η πρώτη τελετή πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Lefkes Village του Γιώργου Πίττα, το οποίο έγινε για ένα διάστημα το «αρχηγείο» του συλλόγου, μετά από το εργαστήριο αγγειοπλαστικής Υγία στον Κώστο. Σημειώτεον ότι το ενδιαφέρον των Φίλων για την αμπελουργία παρέμεινε αμείωτο. Έτσι, το καλοκαίρι του 2025, ο σύλλογός μας διοργάνωσε στο ξενοδοχείο Swiss Home στη Νάουσα ένα δείπνο-συζήτηση αφιερωμένο σε όλους τους οινοπαραγωγούς της Πάρου και στη

σημασία της δραστηριότητάς τους για το νησί (βλ. Δελτίο αρ. 30). Σε συνέχεια αυτής της συνάντησης ο Γιώργος Πίττας εξέδωσε ένα δίγλωσσο έργο αφιερωμένο στον αμπελώνα της Πάρου, με συμπαραγωγή της συλλογής βιβλίων «Οι Φίλοι της Πάρου και της Αντιπάρου». Το βιβλίο θα παρουσιαστεί στις 18 Ιουλίου στο θέατρο των Λευκών, σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο των Λευκών.

Θα ήταν δύσκολο να αποτυπωθεί εδώ το σύνολο των δράσεων, των εκδηλώσεων και των επιτευγμάτων του συλλόγου μας και να αποδοθεί φόρος τιμής σε όλους όσους τον επανδρώνουν και τον στηρίζουν εδώ και είκοσι πέντε χρόνια. Ας αναφέρουμε ωστόσο τη σημασία της εκδοτικής του δραστηριότητας, η οποία είναι συχνά τρίγλωσση. Αυτή επικεντρώνεται γύρω από το ηλεκτρονικό Δελτίο και την ιστοσελίδα, που διευθύνονται από τον Νικόλα Στεφάνου, στο εξαμηνιαίο έντυπο Δελτίο-BULLETIN που συντονίζεται και σχεδιάζεται από τη Μαιρίνα Ματθαιοπούλου, καθώς και στη σειρά βιβλίων «Οι Φίλοι της Πάρου και της Αντιπάρου», η οποία μετρά ήδη έξι έργα. Η συλλογή αυτή διευθύνεται από μια επιτροπή αποτελούμενη από τους Γιώργο Βλαντά, Τάσο Ζαχαρά, Μαιρίνα Ματθαιοπούλου και Σωτήρη Κουτσιαύτη. Χάρη σε αυτές τις δημοσιεύσεις και τις εκδόσεις, ο σύλλογος συμβάλλει ενεργά στον δημόσιο διάλογο και στη διάδοση των ιδεών και των δράσεών του.

Από την ίδρυσή του, ο σύλλογος διατηρεί επίσης εξαιρετικές σχέσεις με την δημοτική αρχή, ανεξαρτήτως πολιτικού

Γενική Συνέλευση
των Φίλων της Πάρου
και της Αντιπάρου:
28 Αυγούστου 2026,
10:00 π.μ., Νηρέας,
Νάουσα, Πάρος

Απολογισμός
& Προοπτική

προσανατολισμού. Αυτή η συνεργασία αναπτύχθηκε ιδιαιτέρως με την Άννα Κάγκανη, υπεύθυνη των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του δήμου και μέλος του συλλόγου μας. Έτσι, διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις από κοινού με τον Δήμο, ο οποίος επιπλέον έχει συμμετάσχει σε όλες τις τελετές βράβευσης που έχουν πραγματοποιηθεί από την ίδρυσή μας.

Θα θέλαμε επίσης να υπενθυμίσουμε την οικονομική υποστήριξη που παρείχε ο σύλλογός μας, χάρη στη γενναιοδωρία των δωρητών του, στις αρχαιολογικές ανασκαφές στο Δεσποτικό, το νησάκι που βρίσκεται νοτίως της Αντιπάρου, οι οποίες επέτρεψαν την ανακάλυψη και την ανάδειξη του αρχαίου ιερού του Απόλλωνα.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα της δράσης μας είναι η ποιότητα των σχέσεών μας με τους πολυάριθμους συλλόγους του νησιού, καθώς και με την Κίνηση Πολιτών Πάρου. Μαζί, εργαζόμαστε υπέρ ενός βιώσιμου τουρισμού, που σέβεται τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του νησιού και κινητοποιούμε ενεργά υπέρ του περιορισμού της υπερδόμησης.

Σε αυτό το πνεύμα συνεργασίας, έξι σύλλογοι του νησιού, μεταξύ των οποίων οι Φίλοι της Πάρου και της Αντιπάρου, ο

Αρχίλοχος, το Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Πάρου, η Ένωση Ξενοδόχων Πάρου και ο Σύλλογος του Μαραθιού, δημιούργησαν μια μη κερδοσκοπική φορέα με σκοπό την προώθηση της αποκατάστασης και του ανοίγματος στο κοινό των αρχαίων λατομείων μαρμάρου του Μαραθιού, μέσω της δημιουργίας ενός επισκέψιμου πολιτιστικού και αρχαιολογικού πάρκου.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τα ενεργά 170 μέλη μας, τα 18 μέλη του Διοικητικού μας Συμβουλίου καθώς και τους crowd-funders και χορηγούς μας. Χάρη στη συνεχή δέσμευση και τη γενναιοδωρία τους, η συλλογική μας προσπάθεια συνεχίζει να αναπτύσσεται δυναμικά και να ευημερεί. Η υποστήριξή τους επέτρεψε την υλοποίηση πολυάριθμων δράσεων, ιδίως ανασκαφές και την αποκατάσταση αρχαιολογικών ευρημάτων, εκθέσεις καλλιτεχνών, καθώς και την έκδοση ορισμένων βιβλίων.

Θα έχουμε τη χαρά να σας συναντήσουμε στην ετήσια τελετή μας που θα πραγματοποιηθεί την 1η Αυγούστου 2026 στις 7.30μμ, στη Μάρπησσα, στην «Πλατεία του Χριστού», όπου θα γιορτάσουμε μαζί τα είκοσι πέντε χρόνια ύπαρξης του αγαπημένου μας συλλόγου.

Όπως κάθε χρόνο, η Γενική Συνέλευση των Φίλων της Πάρου και Αντιπάρου, είναι μια ευκαιρία να κάνουμε έναν απολογισμό της χρονιάς που πέρασε, αλλά και να κοιτάξουμε μπροστά, συζητώντας τις δράσεις και τις προτεραιότητες της επόμενης χρονιάς. Παρακάτω παρουσιάζονται ορισμένα βασικά σημεία που θέτουμε προς συζήτηση.

Ένα Νέο Πλαίσιο

Η φετινή Γενική Συνέλευση πραγματοποιείται σε ένα ιδιαίτερα κρίσιμο και πρωτόγνωρο πλαίσιο, καθώς τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα του νησιού επιδεινώνονται από τον υπερτουρισμό και την άναρχη ανάπτυξη, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, τη διαχείριση των αποβλήτων και το κυκλοφοριακό.

Η καταστροφική πυρκαγιά του φετινού καλοκαιριού έφερε την κατάσταση στο αποκορύφωμά της και λειτούργησε ως μια ισχυρή αφύπνιση, επιταχύνοντας την ευαισθητοποίηση ενός ολόενα και ευρύτερου τμήματος του πληθυσμού.

Έτσι, το θέμα της διατήρησης της κυκλαδίτικης ταυτότητας του νησιού, του σεβα-

σμού στο περιβάλλον και της προώθησης του βιώσιμου τουρισμού και της ανάπτυξης - οι λόγοι για τους οποίους ιδρύθηκαν οι Φίλοι της Πάρου πριν από 25 χρόνια - τα συμμερίζονται ένας αυξανόμενος αριθμός πολιτών. Αυτή η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση δεν περιορίζεται στους νέους κατοίκους, αλλά επεκτείνεται και σε άλλα τμήματα της κοινωνίας της Πάρου, όπως οι επαγγελματίες του τουρισμού, οι οποίοι κατανοούν όλο και περισσότερο ότι η ανεξέλεγκτη, χαοτική ανάπτυξη που ευνοεί υπερβολικά τις εμπορικές δραστηριότητες και απομειώνει τους κοινούς πόρους, είναι επιζήμια για τις δικές τους οικονομικές δραστηριότητες. Ένα νέο πλαίσιο αναδύεται και αυτό θα ωφελήσει το έργο μας.

2026: Ένα Έτος Έντονης Δράσης

Η περασμένη χρονιά ήταν πλούσια σε δραστηριότητες (βλ. Δελτία - BULLETIN 30 και 31). Ο σύλλογός μας έχει έρθει σε επαφή με περίπου 1.600 άτομα που έμαθαν για την ύπαρξή μας, τις θέσεις και τις προτάσεις μας. Τα Δελτία 30 και 31 διανεμήθηκαν σε πάνω από 3.000 αντίτυπα.

125+

Ενεργά Μέλη

3.000+

Αντίτυπα του Περιοδικού

10

Ηλεκτρονικά
ενημερωτικά
δελτία

Επίσης τα 10 ηλεκτρονικά ενημερωτικά δελτία μας στάλθηκαν σε περίπου 6.000 άτομα. Πωλήθηκαν αρκετές εκατοντάδες βιβλία από τη συλλογή «Φίλοι της Πάρου και της Αντίπαρου». Ο ιστότοπος του συλλόγου αποτελεί αντικείμενο τακτικών διαβουλεύσεων και παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για τις προηγούμενες και τρέχουσες δραστηριότητές μας.

Περίπου 125 άτομα έχουν πληρώσει τις συνδρομές τους. Εκτός από τις δωρεές για την αποκατάσταση του αρχαιολογικού χώρου του Δεσποτικού, έχουμε λάβει μέχρι στιγμής επιπλέον 7.500 ευρώ, επιπλέον των 14.000 ευρώ που συγκεντρώθηκαν στο τέλος του περασμένου έτους, τα οποία επίσης συνέβαλαν στη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων φέτος.

Συγκεντρώσαμε επίσης αρκετές χιλιάδες ευρώ για τη χρηματοδότηση νομικών ενεργειών κατά αυτού που θεωρήσαμε παράνομη δόμηση, καθώς και για την ανακατασκευή τριών αρχαίων αμφορέων. Στη

Γενική Συνέλευση, που θα πραγματοποιηθεί στο τέλος του έτους, θα παρουσιαστεί πλήρης απολογισμός της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε θερμά όλους τους δωρητές και να τους διαβεβαιώσουμε ότι οι συνεισφορές τους χρησιμοποιούνται με απόλυτη διαφάνεια και υπευθυνότητα.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι ότι οι «Φίλοι» έχουν συμμετάσχει όχι μόνο σε πολιτιστικές δραστηριότητες που αναδεικνύουν στην πράξη πτυχές του βιώσιμου τουρισμού, αλλά και ενεργά στο κίνημα των πολιτών, σε συνεργασία με διάφορους συλλόγους, καθώς και με τις τοπικές αρχές.

Η συνεργασία αυτή συνεχίστηκε και με τους πέντε συλλόγους που ίδρυσαν τον οργανισμό ο οποίος είναι υπεύθυνος για την προώθηση της δημιουργίας ενός αρχαιολογικού πάρκου στο Μαράθι, στον χώρο των αρχαίων λατομείων μαρμάρου.

2026/2027: Συνέχιση και επέκταση των δραστηριοτήτων μας

1) Η συνέχιση των εκδοτικών και πολιτιστικών μας δραστηριοτήτων, που είναι άλλωστε ένας από τους λόγους της δημιουργίας του συλλόγου μας.

Αυτό μας επιτρέπει να ευαισθητοποιήσουμε τα μέλη του συλλόγου μας, να ενθαρρύνουμε εγγραφές νέων μελών, να αναδείξουμε τις αρχές του βιώσιμου τουρισμού και, πάνω απ' όλα, να τονώσουμε τον δημόσιο διάλογο.

2) Να εστιάσουμε τις νομικού χαρακτήρα δράσεις μας, σε μία ή δύο εμβληματικές περιπτώσεις που μπορούν να έχουν πραγματικό αντίκτυπο σε ολόκληρο το νησί.

3) Να διεξάγουμε έρευνα βασισμένη σε ένα ερωτηματολόγιο ανοιχτής διαβούλευσης προκειμένου να αξιολογήσουμε τις απόψεις και τις ανησυχίες όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπων που έχουν γνήσιο ενδιαφέρον για το μέλλον των νησιών της Πάρου και της Αντιπαρού.

4) Τέλος, η συνεργασία με τους διάφορους συλλόγους για την αντιμετώπιση των πολυάριθμων προβλημάτων και την προώθηση λύσεων, πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί. Η ενότητα της κοινωνίας των πολιτών είναι το κλειδί για την επιτυχία των δράσεών της. Αυτή η ενότητα πρέπει να βασίζεται σε κοινούς, συγκεκριμένους στόχους για να διασφαλιστεί η ισότιμη προβολή όλων των συλλόγων. Ενώ η ενότητα είναι απαραίτητη, όμως δεν είναι αυτοσκοπός. Οι Φίλοι της Πάρου και της Αντιπαρού θα συνεργαστούν με συλλόγους με τους οποίους μοιραζόμαστε κοινές αξίες και στόχους.

Editorial
from the Latest
Issue of the
Bulletin

**The Friends
of Paros and
Antiparos:
25 years of
commitment**

George Vlandas
Chairman

Tassos Zacharas
General Secretary

Maria Boura
Vice-Chairman

Nicolas Stephanou
Vice-Chairman

The **Friends of Paros and Antiparos** association was founded twenty-five years ago by eleven people from a variety of backgrounds. Some lived on Paros – in Naoussa, Parikia or Kostos – whilst others lived in Athens, Paris or Brussels. The names of the eleven founders appear in our BULLETIN and on our website.

They all shared a common desire to work together and cooperate. This approach responded to a twofold aspiration. On the one hand, the permanent residents of Paros welcomed the presence of occasional residents who were loyal to the island, whose exposure to other ways of life could be an enrichment and a source of opportunities. On the other hand, these non-residents had, in a sense, adopted Paros and wished to contribute to its development whilst preserving its Cycladic identity and uniqueness.

The association's logo, designed by the artist Stelios Ghikas at the request of its first president, Vlassys Sfyroeras, perfectly illustrates this ambition. It depicts a 'n' (pi) raised to the power of n, a symbol of several Greek words beginning with this letter: Paros, environment, culture, citizen and city. This logo clearly expresses the association's areas of action and focus.

Among its first landmark initiatives was the organisation of ceremonies honouring individuals and organisations committed to serving the community on a voluntary basis. The full list of these honours is available on our website.

We should, however, mention the very first ceremony, dedicated to Antonis Popolanos, who was honoured for his contribution – alongside Manolis Moraïtis – to securing the Protected Designation of Origin (PDO) status for Paros wines. This recognition has fostered the development of local viticulture, helped preserve the island's landscape through the maintenance of vineyards, and promoted a model of sustainable development.

This first ceremony took place at Yorgos Pittas's Lefkes Village hotel, which for a time served as the association's meeting place following its move from Kostos's Yria workshop. The Friends' interest in viticulture has never waned. Thus, in the summer of 2025, our association organised a dinner and discussion at the Swiss Home hotel in Naoussa, dedicated to all the wine producers of Paros and the importance of their work for the island (see Bulletin No. 30). Following this event, Yorgos Pittas published a bilingual book on the vineyards of Paros, as part of the 'Friends of Paros and Antiparos' series. The book was launched on 18 July at the theatre in Lefkes, in collaboration with the cultural association of this village, the island's former capital.

It would be difficult to summarise here all the ideas and achievements of our association and to pay tribute to all those who have kept it going for the past twenty-five years. We should, however, mention the importance of its publishing activities, which are often trilingual. These centre on the e-newsletter and the web-

site, managed by Nicolas Stephanou; the biannual printed BULLETIN, coordinated by Merina Matheopoulou; and the 'Les Amis de Paros et Antiparos' book series, which already comprises six volumes. This series is overseen by a committee comprising Yorgos Vlandas, Tassos Zacharas, Merina Matheopoulou and Sotiris Koutsiaftis. Through these publications, the association actively contributes to public debate and to the dissemination of its ideas and activities.

Since its inception, the association has also maintained excellent relations with local authorities, regardless of their political affiliations. This cooperation has developed in particular with Anna Kaganis, the municipality's cultural affairs officer and a member of our association. As a result, cultural events are organised jointly with the town hall, which has also participated in all the award ceremonies held since our foundation.

We would also like to highlight the financial support provided by our association, thanks to the generosity of its donors, to the archaeological excavations at Despotiko, the islet situated south of Antiparos, which have enabled the unearthing and restoration of the ancient sanctuary of Apollo.

Another defining feature of our work is the quality of our relationships with the many associations on Paros, as well as with the Citizens' Movement. Together, we are working to promote sustainable tourism that respects the island's natural and cultural heritage, and we are cam-

paigned against the over-construction.

In this spirit of cooperation, six associations on the island – including the Friends of Paros and Antiparos, Archilochos, the Archaeological Institute of Paros, the Paros Hoteliers' Association and the Marathi Association, have established a non-profit organisation aimed at promoting the restoration and opening to the public of the ancient marble quarries at Marathi, through the creation of a cultural and archaeological park.

In conclusion, we would like to extend our warmest thanks to our 170 members who are up to date with their membership fees, the 18 members of our board of directors, as well as our crowd-funders and patrons. Thanks to their commitment and generosity, our endeavour continues to grow and flourish. Their support has enabled us to carry out numerous initiatives, including archaeological excavations and the reconstruction of artefacts, art exhibitions, and the publication of several books.

We look forward to seeing you at our annual ceremony, which will take place on 1 August 2026 at 7.30 pm in Marpissa, at 'Plateia tou Christou', where we will celebrate our association's twenty-five years together.

General Assembly of the Friends of Paros and Antiparos: August 28, 2026, 10:00 AM, Nireas, Naoussa, Paros

Review & Outlook

As every year, the August General Assembly of the Friends reviews the past year and provides the Board of Directors with guidance on actions to be taken in the coming year. Please find below some points to contribute to our discussions.

A New Context

This year's assembly is taking place in a unique context where the island's existing problems are exacerbated by over-tourism and overdevelopment, particularly regarding water management, waste treatment and traffic. The devastating fire this summer brought this situation to a peak and served as a wake-up call, accelerating awareness among a wider segment of the population.

Thus, preserving the island's Cycladic identity, respecting the environment, and promoting sustainable tourism and development—the reasons why the Friends of Paros were founded 25 years ago—are shared by a growing number of citizens. This growing awareness is not

limited to young residents but also extends to other segments of Paros society, such as tourism professionals who increasingly understand that uncontrolled, chaotic development that excessively favors commercial activities and diminishes common resources, is detrimental to their own economic activities. A new context is emerging that will benefit our work.

2026: A Year of Intense Activity

The past year has been rich in activities (see Bulletins 30 and 31). Our association has been in contact with approximately 1,600 people who have learned about our existence and our proposals. Bulletins 30 and 31 were distributed in over 3,000 copies. Our 10 electronic newsletters were sent to approximately 6,000 people. Several hundred books from the «Friends of Paros and Antiparos» collection were sold. The association's website is regularly consulted and provides valuable information about our past and present activities.

Approximately 125 people paid their membership dues. Aside from donations for the restoration of the Despotikó archaeological site, we have received an additional €7,500 so far, on top of the €14,000 raised at the end of last year, which also helped fund activities this year. We also raised several thousand euros to help finance legal proceedings against what we considered to be illegal construction and the reconstruction of three ancient amphorae. The end-of-year general meeting will provide a comprehensive overview of budget execution. That being said, we warmly thank all donors and guarantee the proper use of their contributions.

More importantly, the Friends have participated not only in cultural activities illustrating aspects of sustainable tourism in practice, but also actively in the citizen movement in collaboration with several associations and even local authorities. This collaboration has also continued with the five associations that created the organization responsible for promoting an archaeological park in Marathi, the site of the ancient marble quarries.

2026/2027: Continue and expand our activities

1) The continuation of our publishing and cultural activities is one of the reasons for the creation of our association.

This allows us to raise awareness of our association, encourage new memberships, illustrate the principles of sustainable tourism, and above all, stimulate public debate.

2) Focus our legal actions on one or two emblematic cases that can have a real impact on the entire island.

3) Conduct a survey based on an open-ended consultation questionnaire to gauge the opinions and concerns of as many people as possible who have a genuine interest in the future of the islands of Paros and Antiparos.

4) Finally, cooperation with the various associations to address the numerous problems and promote solutions must continue and expand. The unity of civil society is the key to the success of its actions. This unity must be based on shared, concrete objectives to ensure equal visibility for all associations. While unity is necessary, it is not an end in itself. The Friends of Paros and Antiparos will work with associations with which we share common values and objectives.

Illustrate the principles
of sustainable tourism,
and above all,
stimulate public debate.

get involved //

Send your e-mail to the Secretary
of FoPaA at

info@friendsofparos.com

For your joining fee of €50 or a donation for
specific actions, please use this

Alpha Bank account:

IBAN: GR81 0140 6250 6250 0200 2002 615

Georges Vlandas

T. +32 475 75 31 00, +30 698 4495543

E. info@friendsofparos.com

Membership application or renewal

friendsofparos.com

friendsofparos